

Розділ 1. Юридичні питання, пов'язані з процедурою реорганізації органів місцевого самоврядування після добровільного об'єднання територіальних громад

Запитання 1: Чи реорганізується сільська рада (розміщена в адміністративному центрі), до якої приєднуються інші ради (розміщені поза адміністративним центром)?

Відповідь: Реорганізація сільської ради (розміщеної в адміністративному центрі), до якої приєдналися по факту інші сільські ради не відбувається. Змінюються лише відомості про неї, які містяться в Єдиному державному реєстрі.

Так, ч. 4 ст. 8 Закону України від 05.02.2015 р. № 157-VIII "Про добровільне об'єднання територіальних громад" (з врахуванням змін, внесених Законом України від 25.12.2015 р. № 925-VIII "Про внесення змін до Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад" щодо особливостей державної реєстрації органів місцевого самоврядування як юридичних осіб") передбачено здійснення реорганізації відповідних юридичних осіб - сільських, селищних, міських рад, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, та розміщених поза адміністративним центром об'єднаної територіальної громади, шляхом їх приєднання до юридичної особи - сільської, селищної, міської ради, розміщеної в адміністративному центрі об'єднаної територіальної громади.

З цієї норми прямо випливає, що реорганізація відбувається саме тих рад, які приєдналися до головної садиби (тієї ради, яка розташована в адміністративному центрі).

Що ж до сільської ради головної садиби, то відносно неї здійснюється лише державна реєстрація змін до відомостей про неї, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань. Такі зміни вносяться державним реєстратором на підставі заяви, поданої сільським головою, обраним об'єднаною територіальною громадою, або уповноваженою ним особою.

Форма такої заяви затверджена наказом Міністерства юстиції України від 06.06.2016 р. № 15/5 "Про затвердження форм заяв у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань".

Запитання 2: Чи необхідне прийняття рішення про припинення сільських та селищних рад, які приєдналися до ради головної садиби? Якщо так, то ким (яким органом) приймається таке рішення?

Відповідь: Згідно з ч. 2 ст. 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» повноваження сільських, селищних, міських рад, сільських, селищних, міських голів, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, завершуються в день набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою.

Частиною 4 ст. 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» визначено, що з дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою, здійснюється реорганізація відповідних сільських, селищних, міських рад, розміщених поза адміністративним центром об'єднаної територіальної громади. Реорганізація здійснюється шляхом приєднання цих рад до ради-головної садиби.

Після завершення реорганізації ради, що приєднуються, припиняються.

Таким чином, Вам не треба приймати рішення про припинення – «малі» ради, як юридичні особи припиняються у силу закону. Але вам необхідно на першому ж пленарному засіданні новобраної ради ОТГ прийняти рішення про реорганізацію цих юридичних осіб.

Запитання 3: Чи потрібно раді ОТГ вносити якусь інформацію про початок процедури реорганізації місцевих рад у зв'язку з об'єднанням громад?

Відповідь: Ні, у цьому випадку не потрібно.

За загальним правилом, встановленим ст. 106 Цивільного кодексу України, що особа (орган), що прийняв рішення про припинення юридичної особи, зобов'язані протягом трьох робочих днів з дати прийняття рішення письмово повідомити орган, що здійснює державну реєстрацію. Також, згідно з ЦК України за загальним правилом треба встановлювати порядок і строк заявлення кредитором своїх вимог до юридичної особи, що припиняється.

Однак, у нашому випадку реорганізація відбувається за спеціальними правилами, визначеними Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

Так, ч. 6 ст. 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» встановлено, що реорганізація юридичних осіб - сільських, селищних, міських рад та їхніх виконавчих комітетів у випадках, передбачених цим Законом, здійснюється без повідомлення про неї органу, що здійснює державну реєстрацію, а також без збирання вимог кредиторів, отримання їхньої згоди.

Запитання 4: Іноді правила та процедури, встановлені радами, що припинилися у зв'язку з об'єднанням, необхідно змінити. Чи можна це робити? Якщо так – то хто може приймати такі рішення та у якому порядку?

Відповідь: Так, це у більшості випадків можливо.

Зокрема, абз. 1 ч. 8 ст. 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» передбачено, що після припинення повноважень сільських, селищних, міських рад, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, їхніх виконавчих комітетів, сільського голови, який одноособово виконував функції виконавчого органу сільської ради територіальної громади, що увійшла до ОТГ, видані ними **нормативно-правові акти, невиконані акти індивідуальної дії** зберігають чинність на відповідних територіях та для відповідних осіб.

А абзацом 2 цієї норми права передбачено, що сільська, селищна, міська рада, обрана ОТГ, її виконавчий комітет можуть вносити зміни, визнавати такими, що втратили чинність, або скасовувати акти відповідних органів місцевого самоврядування та посадових осіб.

Нагадаємо лише кілька правил.

Правило 1. Рішення місцевих рад, що припинилися, може скасувати, змінити чи зупинити тільки рада ОТГ – інший орган місцевого самоврядування чи відповідний голова таких повноважень не мають.

Рішення виконавчих комітетів рад, що припинилися, з питань, які належать до компетенції виконавчих органів ради, можуть бути скасовані, змінені чи зупинені виконавчим комітетом ради ОТГ або самою радою ОТГ.

Розпорядження сільських, селищних, міських голів рад, що припинилися, може змінити, скасувати відповідний голова ОТГ, особа, яка тимчасово виконує його обов'язки, або (у деяких випадках) сама Рада.

Також усі ці типи актів можуть бути скасовані у судовому порядку.

Правило 2. Так вільно можна поводитись лише з нормативно-правовими актами ОМС та їх посадових осіб. Акти ж ненормативного характеру (або, як їх ще називають, акти індивідуальної дії), можна скасовувати чи змінювати лише за умови, що особа, якої вони стосувалися, ще не приступила до їх виконання.

Також зверніть увагу на ч. 9 ст. 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», абзацом 2 якої передбачено, що сільська, селищна, міська рада, обрана об'єднаною територіальною громадою, може вносити зміни до рішень про місцеві бюджети, прийняті сільськими, селищними, міськими радами, обраними територіальними громадами, що об'єдналися.

Запитання 5: Чи має в назві ради об'єднаної територіальної громади застосовуватися словосполучення «об'єднаної територіальної громади»?

Відповідь: Вимоги щодо найменування ради визначені в абз. 3 ч. 4 ст. 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (з врахуванням змін, внесених Законом України від 25.12.2015 р. № 925-VIII «Про внесення змін до Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад" щодо особливостей державної реєстрації органів місцевого самоврядування як юридичних осіб»).

Відповідно до цієї норми найменування представницького органу місцевого самоврядування ОТГ як юридичної особи складається з частини, яка є похідною від власного найменування населеного пункту, визначеного її адміністративним центром, у формі прикметника та відповідного загального найменування представницького органу місцевого самоврядування (сільська, селищна, міська рада).

Тобто в назві ради не зазначається словосполучення «об'єднаної територіальної громади».

Запитання 6: Чи потрібно робити інвентаризацію землі в об'єднаній громаді? Як це оформляється?

Відповідь: Законодавством не передбачений обов'язок проведення інвентаризації землі за результатами об'єднання територіальних громад. Однак, провести це в інтересах самої ОТГ. Наявність повної інформації про всі земельні ділянки - це не останній крок на шляху до наповнення місцевого бюджету.

Порядок проведення інвентаризації земельних ділянок визначений у Порядку проведення інвентаризації земель, затвердженому постановою КМУ від 23.05.12 р. № 513.

DESPRO

